

Geçici 67'nin süresi uzuyor...

MENKUL KIYMET GELİRLERİNİN VERGİLENDİRİLMESİ 10 YILDIR GELİR VERGİSİ KANUNU'NUN GEÇİCİ 67'NCİ MADDESİ KAPSAMINDA YAPILYOR. BU MADDENİN YÜRÜRLÜK SÜRESİ 31 ARALIK'TA SONA ERİYOR. BU MADDENİN SÜRESİNİN 2020 YILI SONUNA KADAR UZATILMASINI İÇEREN BİR YASA TASARISI MECLİSE SUNULDU.

2006 yılı başından beri, menkul kıymet gelirlerinin büyük bir kısmı, Gelir Vergisi Kanunu'nun (GVK) geçici 67'nci maddesi kapsamında tevkifat (kaynakta kesinti/stopaj) yoluyla vergilendiriliyor.

İsmi üzerinde "geçici madde". Süresi bu yıl sonunda doluyor. Uzatılması da ancak yasa değişikliği ile mümkün. Hükümet tarafından yapılan açıklamalarda, bu sistemde herhangi bir değişiklik planlanmadığı açıkça ifade edilmişti. Birinci seçim, ikinci seçim derken, ya uzatılmazsa diye özellikle yabancı yatırımcılarda tedirginlikler gözleniyordu.

Biz de geçtiğimiz eylül ayında bu köşemizde uzatılmaması durumunda menkul kıymet gelirlerinin vergilendirilmesinde ne tür değişiklikler olacağını ele almıştık. Sonuçta yazımızda geçici 67'nci maddenin süresinin uzatılmasının çok önemli olduğunu, buna ilişkin yasanın bir şekilde 31 Aralık tarihinden önce çıkarılması gerektiğini ve bu sürenin uzatılacağı konusunda inancımızın tam olduğunu belirtmiştik.

Nihayet, uzatılacağına ilişkin söylemler ete kemiğe büründü. Yasa tasarısı 8 Aralık'ta Meclis Başkanlığı'na sunuldu. İsmi "Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı". Bu tasarıda sadece geçici

67'nci maddeye ilişkin düzenleme bulunmuyor. Bunun dışında yine süresi 2015 sonunda dolacak olan bazı yasa hükümlerine ilişkin süre uzatımlarını içerdiğini görüyoruz. Bütçe yasa tasarısı ve bu tasarı, yeni meclisin ilk ve öncelikli konuları arasında olacak gibi görünüyor.

MENKUL KIYMETLER

Tasandaki ilk konu, yukarıda da belirttiğimiz gibi GVK'nın geçici 67'nci maddesiyle ilgili. Bu madde uyarınca, gerçek ve tüzel kişilerin 1 Ocak 2006 tarihinden itibaren ihraç edilen tahvil ve bonolar ile bu tarihten itibaren iktisap edilen diğer menkul kıymetlerden banka ve aracı kurumlar vasıtasıyla elde ettikleri gelir ve kazançlar üzerinden, işleme aracılık eden kurumlar tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılıyor. Bazı menkul kıymet gelirleri (eurobondlardan veya yabancı menkul kıymetlerden sağlanan gelir ve kazançlar gibi) ise geçici 67'nci madde kapsamına girmiyor.

Söz konusu maddenin yürürlüğü 31.12.2015 tarihinde sona eriyordu. Tasarı aynen yasalarsa yürürlük süresi 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzayacak.

İKTİSADI İŞLETME

Dernek ve vakıfların ticari faaliyette bulunması durumunda, iktisadi işletme olarak mükellefiyet tesis

ettirmeleri ve kurumlar vergisi ödemeleri gerekiyor. Bunların sadece kesinti yoluyla vergilendirilmiş kira veya menkul kıymet geliri elde etmeleri durumunda, iktisadi işletme oluşup oluşmayacağı konusu uzun yıllardır tartışılmıyordu.

2008 yılından geçerli olan bir yasal düzenleme (KVK geçici madde 2) ile dernek ve vakıfların tevkif suretiyle vergilendirilen kira ve menkul kıymet gelirleri dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmayacağı kabul edilmiş oldu. Bu hükmün uygulanması da 31 Aralık'ta sona eriyordu. Yasa tasarısı ile bu süre de 2020 yılı sonuna kadar uzatılıyor.

Aynı maddede bazı döner sermaye işletmeleri ve ajanslar da yer alıyor. Bunların faaliyetleri kapsamında elde ettikleri gelirler dolayısıyla iktisadi işletme oluşmuş sayılmıyor. İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Hakkında Kanun uyarınca kurulan ajans, Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti Hakkında Kanuna göre kurulan ajans ile EX-PO 2016 Antalya Ajansı'nın görevleriyle ilgili yaptığı faaliyetlerinden elde ettiği gelirler bu kapsama giriyor. Bu düzenleme de 2020 sonuna kadar uzatılıyor.

BİLGİSAYAR BAĞIŞLARI

Katma Değer Vergisi Kanunu'nda da süresi biten bazı düzenlemeler bulunuyor. Bunlardan ilki bilgisayar bağışlarıyla ilgili. Buna göre Milli Eğitim Bakanlığı'na bilgisayar ve donanımları ile bunlara ilişkin yazılımların bağışlanması ve bağışı yapacak olanların bunları temininde KDV istisnası uygulanıyor.

Bu kapsamda yapılan teslim ve hizmet ifaları için yüklenen vergiler, vergiye tâbi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indiriliyor. İn-

dirimle giderilemeyen vergiler ise iade edilemiyor.

Bu uygulamanın da yasa tasarısı kapsamında 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzaması öngörülüyor.

DAHİLDE İŞLEME

Tasarıda, dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak girdilerin tecil ve terkin uygulaması kapsamında yurtiçinden temin edilebilmesine imkan veren Katma Değer Vergisi Kanunu'nun geçici 17'nci maddesinin yürürlük süresinin 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılmasına ilişkin hüküm yer alıyor.

EMEKLİLİK PLANLARI

Bazı dernek, vakıf ve sandıklar ile tüzel kişiliği olan meslek kuruluşları ya da bazı ticaret şirketlerinin üyelerine veya çalışanlarına yönelik emeklilik taahhütlerini ve buna ilişkin birikimleri bireysel emeklilik sistemine (BES) aktarmaları mümkün. Bu aktarım Bireysel Emeklilik Yasası'nın geçici 1'nci maddesi kapsamında yapılabiliyor.

Buna göre, üyelerine veya çalışanlarına emekliliğe yönelik taahhütte bulunan bu kurum ve kuruluşlar nezdinde, 16 Nisan 2012 tarihi itibarıyla mevcut bulunan emeklilik taahhüt planları kapsamındaki yurtiçi ya da yurtdışındaki birikimler ve taahhütlere ilişkin tutarlar kıs-

men veya tamamen BES'e aktarılabiliyor. Ancak bu aktarım için ilgili kuruluşların yetkili organlarıca karar alınmış olması ve aktarımın 31 Aralık 2015 tarihine kadar gerçekleştirilmesi gerekiyordu.

Bireysel emeklilik sistemine aktarılan tutarlar gelir vergisinden istisna olarak değerlendiriliyor. Ancak aktarım tarihinden itibaren üç yıl içerisinde sistemden çıkılması durumunda, istisnadan yararlanılan tutar üzerinden yüzde 3,75 oranında gelir vergisi kesintisi (tevkifat) yapılması gerekiyor. Maluliyet veya ölüm nedeniyle çıkışta herhangi bir vergi kesintisi yapılması söz konusu değil.

Bu aktarımın yapılması amacıyla gerçekleştirilen taşınmaz veya iştirak hissesi satışından doğacak kazancın, aktarılan kısma isabet eden tutarı kurumlar vergisinden istisna olarak değerlendiriliyor.

Bu işlemler ayrıca her türlü harçtan, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna.

Yine bu kapsamda kısmen veya tamamen bireysel emeklilik sistemine aktarılması amacıyla satılan taşınmaz ve iştirak hisselerinin (müzayede mahallinde satışı dahil) devir ve teslimi katma değer vergisinden de istisna.

Bütün bu istisnaların uygulanmasına dayanak teşkil eden Bireysel Emeklilik Yasası'nın geçici 1'nci

maddesi ile KDV Kanunu'nun geçici 31'nci maddesinin uygulama süresi iki yıl daha yani 31 Aralık 2017 tarihine kadar uzatılıyor.

JOKEY ÜCRETLERİ

Normalde ücretler gelir vergisi tarifesine göre vergilendiriliyor. Yani düşük ücretler üzerinden yüzde 15 oranında gelir vergisi kesilirken, ücret arttıkça vergi oranı da artıyor ve sırasıyla yüzde 20, yüzde 27 ve son olarak yüzde 35'e kadar yükseliyor.

Bu vergileme Türkiye Jokey Kulübü'nce organize edilen yarışmalarda görev alan jokeyler ile jokey yamağı ve antrenörlerine ödenen ücretler için geçerli değil. GVK'nın geçici 68'inci maddesi kapsamında bu kişilere ödenen ücretler, tutarına bakılmaksızın sabit oranda (yüzde 20) vergi kesintisine tabi tutuluyor. Bu düzenleme de bu yıl sonunda yürürlükten kalkacak hükümlerden biriydi. Ama yasa tasarısı ile bu hükmün uygulama süresinin de 31 Aralık 2020 tarihine kadar uzatılması öngörülüyor.

YÜRÜRLÜK

Yukarıda açıkladığımız bütün uygulamaların süresini uzatan tasarı aynen yasalırsa, bu hükümler 1 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girecektir. Yani eski uygulamalar herhangi bir boşluk olmadan uygulamaya devam edilecek.

Nasıl vergilendiriliyor?

Ulaştığı finansal boyut ile ayrı bir endüstri olarak nitelenmeye başlanan futbol, diğer spor dalları nezdinde ülkemizde ve dünyada ön sırada yer alıyor. Futbolcuların elde ettikleri gelirlerin vergilendirilmesi konusu son olarak İspanya'da ortaya çıkan bir vergi uyuşmazlığı ile gündemde yerini aldı. Birçok Avrupa ülkesinde futbolcuların kazançları yüzde 50'lere varan yüksek oranlarda vergilendirilirken, ülkemizde süper ligde top koşturan bir futbolcunun kazancından alınan vergi yüzde 15'lik ön kesinti ile sınırlı bulunuyor. Ancak bu uygulamanın dayanağının da geçici maddede olduğu unutulmamalı. İleride uzatılmazsa, 2017 yılı sonunda bu avantajlı durum sona erecek.

